

Lelki harmat

Düsevni Líszt

M ê s z e c s n e v e r s z k e n o v i n e .

Lásztnik: „Evang. sinyorija Vendszke krajine.“
Vödávnik, glávni i odgovorni reditel: Kováts
István v Muraszombati.

Cêna na cêlo leto 2 Pengőja, v zvönsztvo 3 P.,
v Ameriko 1 Dolár. Edna numera 20 fillêrov.
Naprejplacilo gorivzeme vszaki ev. dühovnik
i vucsitel. / Zhája ednök na mészec.

Isten dicsősége az őszi természet tükrében.

Ezékiel próféta intést kap felülről, hogy menjen ki a természet kebelébe, a mezőre, beszélni az Urral. Az ur tehát jelen van és beszél, nemcsak a templom falai között, hanem a természet tágas boltozatú hajlékában is. Ezékiel megjelenik a mezőn és ime az Urnak dicsősége áll előtte, látja azt egész magasztosságában éppen úgy, mint a zsidó főpap, midőn a szentek szentébe belépven, a Kherubok előtt állapodék meg. És Ezékiel meghatva a látvány Jenségétől, arca borul, hogy Istennek a mezőn, a természet keblén feltündöklött dicsőségét imádja.

A természet ma is Isten dicsőségének a tükre, és csak figyelő lélek s ihlett kebel szükséges ahhoz, hogy ezen tükörből az esztendő bármely szakában Isten bölcsességét, hatalmát és jóságát, mint az ő dicsőségének egyes ragyogó sugarait felismerni tanuljuk.

Menjünk ki mi is a mezőre, hadd beszéljen velünk ott az Ur. Vajjon mi felismerjük-e a természetnek jelen őszi tükrében Istennek dicsőségét?

Én e kérdésre igennel felelek, mert az őszi természet hirdeti Istennek bölcsességét, hatalmát és jóságát.

Ha az őszi természet tükrébe tekintünk, először is a természetnek megváltozott képe szökik szemünkbe. A tavasz ékes

virágait, a vetések rengő kalászait immár hiába keresi tekintetünk, a fák lombjai sárgultan hullanak alá, a természet vidám élete haldoklani kezd. A szellők is hűvösebben lengenek, az éjszaka mind többet-többet elvesz a nappalból, s a nap fősvényebben eregeti hozzánk sugaraiban a melegséget.

De a természetnek mindezen változása Isten bölcsességét hirdeti nekünk. Igen, mert ezen változások nem valamely időjárási szeszélyből, hanem Isten akarata szerint, hasznos célból állottak elő. Hogy újra tavaszunk és nyarunk legyen, hogy kertjeink ismét virágokat, barázdáink kalászokat teremjenek, földünknek éppenugy, mint az elzáradt munkásnak nyugalomra van szüksége. A fák lombjai hullanak, de csak azért, hogy a tavasszal fakadó új lomboknak előre helyet készítsenek és hogy a föld keblén szendergő számtalan növénymagvagnak puha és meleg takaróul szolgáljanak. A nap pedig amint tőlünk jobban-jobban távozik és kevesebb meleget bocsát tájunkra, éppenugy közeledik földünk másik feléhez, mely már téli álmát kipihente, hogy ott a természetet tavaszi életre keltse fel.

És a természetnek ezen őszi változásai annál hangosabban hirdetik Isten bölcsességét, mivel azok nemcsak hasznos és fontos célból, de egyszersmind a legszebb renddel, fokozatos egymásutánisággal lesznek így. A tavasz rózsakoszorújával nem egyszerre hull le a természetnek minden virágélessége, a forró nyári napok után nem egyszerre következnek be a fagyos hidegek, a természet tenyésztő munkássága

nem egyszerre szakad meg. Lassan és fokozatosan készíttetik a természet a maga téli álmára, úgy tesz Isten a földdel, mint az édesanya a kisedével, csendesesen, lágyan ringatja el azt az édes álmára.

Tekints szét tehát ember Az őszi természet kebelén és tanuld megismerni Isten bölcsességét. Isten ura az erkölcsi világnak is, itt is minden változás az ő akarata szerint, bölcs célból történik. Azért embertársam, bármilyen változásokat tapasztalsz életedben, hidd, hogy azok sem ok nélkül, sem céltalanul nem történnek. Életed meglehet most éppen olyan pusztaság és örömtelen, mint késő ősszel a fának lombtalan koronája, lelkedben meglehet most egy hang oly szomorúan sír, mint ahogy a fák csörgő levelei közt búsan zizeg az őszi szél, de gondolhatnád e, hogy éltednek mostani örömtelenségét és lelkednek fájdalmát az isteni bölcsesség éppenúgy hasznos célok eszközlésére ne fordítsa, mint az őszenek változásait. Légy nyugodt. A természet rendjét éppen az biztosítja, hogy a kellemes és zordon évszakok egymást váltogatva jöjenek elő. Az erkölcsi világ redjét pedig az tartja fenn, hogy életünkben az öreget bánat és a bánatot öröm cseréli ki.

De az őszi természet Istennek hatalmát is hirdeti nekünk. Ugyanis azt látjuk, hogy a tavasz reménye, a nyár ígérete megvalósult, a gyenge virág gyümölcsös lett és a gyümölcs megérett. Mindent, ami az anyaföld kebléből akár hasznunkra, akár gyönyörűségünkre kikelt, kifejlesztett és megérett az Ur. Roppant erő, éppen olyan hatalom kívántatott az értelem ezen munkájának véghezvitelére, aminővel Isten bír, azonj hatalom, mely tud parancsolni a napnak, hogy az melegen süssön, a légnak, hogy az tápláló nedvet közöljön a növénynek és a növénynek, hogy az úgy a földből, mint a levegőből magához vegye a neki küldött tápanyagokat.

Ember tekints szét az őszi természet kebelén, lásd, hogy mind a szelid és vad, mind a tápláló és mérges növények ez évben is kifejleődtek és megérettelődtek, s csodáld Istennek hatalmát. De csodáld az ő hatalmát az erkölcsi világ körében is. Mert ott is Isten az, ki mindent kifejlesztésre vezérel, megérett s a virágból gyümölcsöt hoz elő.

Gyermek és ifjú! Kik még csak fakadó bimbó és nyíló virág vagytok az élet kertjében, titeket is az Ur ereje fejleszt és érlel, az ad ti

néktek nemcsak a testiekben, de a lelkiekben is növekedést és hogy idővel a szellemi s erkölcsi életnek érett gyümölcsseit teremjétek meg, arra is az Ur segít benneteket, mert az ő hatalma uralkodik az erkölcsi világban is.

Minden fejlődik, minden tenyészik a természetben, de csak addig, míg az Ur akarja. Mikor az Ur bezárja ősszel a fejlődés és tenyészés méhét, nincs erő, mely a fejlődés és tenyészés kinyílt méhét visszazárja. Szól az Ur és a gyümölcs leszakad galyáról s nincs ember erő, mely azt oda az előbbi módon visszailleszse. Szól az Ur és az ember is, mint érett gyümölcs az élet fájáról sír őlébe hull s nincs ember erő, mely abba életet lehellen, hanem ha az Ur ereje, mely minden tavasszal újra életre kelti a természetet.

Bizony nagy és hatalmas az Ur a mi Istenünk, hatalmát hirdeti nekünk az őszi természet is, hatalmát minden megérett gyümölcs, hatalmát minden elhalt virág, minden lehulló falevél.

Végül az őszi természet hirdeti nekünk Istennek jószágát is.

Avagy nem látjuk e, hogy Isten a maga tárházából minden ősszel kirendeli embereknak úgy mint állatoknak a szükséges ételmet. Még a legkisebb féregről sem feledkezik meg, annak is helyet mutat az ő áldásainak terített asztalánál. Ezt csak oly végtelen jószágú atya teheti, minő a mi Istenünk.

S vajjon nem az Ur jószágát hirdeti-e az ősz nekünk még a vándormadarak repülésében, sőt a gyümölcs lehullásában is? A vándormadarak ősszel tájukról elköltöznek, mert Isten számukra készített szebb, melegebb és mosolygóbb vidéket, ahol ők azután ismét derűlten folytatják itten megszokott pályafutásukat. A gyümölcs ősszel leesik fájáról, a föld porával csokolózik és megrothad. De csak azért, hogy a jövő tavasszal elrothadt részeiből új élet, új növény, új virág és új gyümölcs keljen ki. Mi emberek is csak költöző madarak vagyunk e földnek. Lakásunk itt állandó, maradandó nem lehet. Ha életünk bekövetkezett, nekünk is készülnünk kell innen, előbb utóbb ezt mondja végzetünk: el innen. De számunkra is készített Isten új hazát, hol e földön megszokott életünket kellemesebben folytatjuk. Jobb, jobb lesz ott, mint itt, hol boldogságunk sajkája mindenütt szirtekbe ütközik, óh ott a felsőbb szellemek égi hazájában, hogy fogjuk egymást szeretni, becsülni, egymásnak örülni, egymást boldogítani! Testünk gyü-

mölcs, midőn megéri, lehull az is az élet fájáról, a sirban a föld porával fog csókolózni és megrohad, mindaz ami benne nemtelen a föld porához ragad, de ki fog kelni belőle egy szeny nélküli, romolhatatlan test, hogy a szeny nélküli, megdicsőült lélekkel egyesüljön.

Jó az Ur, jók annak minden ítézkedései, jóságát, hatalmát és bölcsességét ismerhetjük mi fel úgy az erkölcsi, mint a természeti világ tüneményeiből.

Ezékiel látván Isten dic. öségét, arcra borult, mi is látván az őszi természet tükrében az ő diczőségét, boruljunk arcra és imádjuk őt, mint a természet bölcs, hatalmas és jó Urát s kérjük őt, legyen velünk mindenkor testi és lelki kegyelmeivel, hogy bő:ölködhessünk a testi életünk fentartására szükséges dolgokban és hogy miként a természet ősszel megváltozik, úgy mi is változunk meg, mégpedig elménknek megújulása által az Urnak ábrázatjára. H.

Jákosztni versusje

Gdare jasz na nébo glédam

Gdare jasz na nébo glédam,
Bóg vé, ka vsze v szrdci nemam!
Bögsega szvêta míli trák
Mi razvedrí túge oblák.

Gdare jasz na nébo glédam,
Nê je kmicsen moj sors, tak znam
Z punov verov pregledávam,
Jákosztni nájem szpoznávam.

Gdare jasz na nébo glédam,
Znam vu grobi sze neniham:
Csútím Bozso iszkro v-szebi,
Stera me pela Bóg k Tebi.

Ti szi poszlao mené

Ti szi poszlao mené
Na vandranya zemlé,
Teski boj darúvao
Na zsitka probanye;
Mantram, bojűjem sze,
Csi Ti scsés! Naj bode!
Verjem,, pravicsen szi
Niham sze na Tébe.

Ti znás, oh Goszpodne,
Kaksi cil más z menom,
Vse, ka me doszégne,
Prenoszim trplivo.
V zsaloszt me posztavo
I radoszt mi vtájo,
Na porob me púsztvo
Trplényi na dajo.

Z prijátelov szi mi
Protivníke szpravo,
Cvetécsi püngrad moj
Púsztnoga napravo.
Na szamnoga me nihao
Vu groznosztí nôcsi,
Da bi sze zbogsávao
Pred Te'ov vszamogôcsi.

Eti sztojím vküpsztrt
Od vihéra sztrti,
Od zszukosztí potrt,
Vu zsalosztí poviti;
Okóli méne szvét
Vu szkvarjenosztí vtónyén,
Ti Tvoj szvétí poszvét
Gorí v szrdci mojem.

F. J.

Leventék a vendvidéken

Ősi hazánkba való visszatérésünk alkalmával, alkalmunk volt látni itt leventéket is. A múlt héten megérkezett Muraszombatba a levente egyesület elnöke is azzal a megbizással, hogy ismertesse vidékünkön a levente egyesület célját és szervezze meg nálunk is a magyar hazában mindenütt nagyrabecsült levente intézményt.

Felmerül tehát most nálunk az a fontos kérdés: mi is voltaképen a levente egyesület:

A levente egyesület tagja lehet, minden ifju, 16 éves korútól 23 éves koráig. Így a levente egyesület ifjusági egyesület. Célja pedig az ifuságnak testi és szellemi kiművelése. A megszállás alatt itt a vendvidéken is voltak ifjusági egyesületek: a szokolok és orlok. De hogy ezek nem igazi szervezésben kiképzésben részesültek, mutatja az a körülmény, hogy a belőlük kikerült ifjuság, nem helyes uton jár.

A leventék, követte a szent irás azon szavait: „csak ép testben lakozik ép lélek“ mindenek előtt az ifjuság testi kiművelésére törekszenek. Katonai kiképzésbe részesítik a leventéket. Ugy hogy mindenek előtt katonai felügyelet alá veszik őket. Ezzel megakadályozzák az ifjak éjszakai csavargását, elzülleszt, rossz utra tévedését. Azután tornászásra, katonai gyakorlatokra oktatják és ezzel nem csak testileg edzik őket, de előkészítik őket arra is, hogy ha katonák lesznek, jó katonák legyenek, előléptetésben részesüljenek.

De nem csak testileg oktatják a leventéket, hanem szellemileg is. A hét bizonyos napján összehívják őket szellemi kiképzésre. Itt előadásokat tartanak nekik, amelyekben kiváló képesítésű írók életéből vett példákkal erősítik őket a jóban. Szavallatokat, előadásokat tartatnak velük, hogy haladjanak a szellemi előhaladás útján.

Azon kívül minden vásár- és ünnep napra elvezetik őket istenházába, hogy ott menyeyi jó atyánkat énekléssel, imádsággal dicsőítsék és hallgasák Isten szent ígét, amelyek számunkra az örök élet forrásai. Így cselekedtek őseink és áldott az ő emlékü. A vallási üldözés idején, két-három napi utat is megtettek, örömmel gyalogoltak, csak hogy Isten házába mehessenek. Őseinket becsülni, szeretni kell. Csak akkor leszünk méltó utodaik, ha követjük példájukat. Erre tanítanak minket a leventék is. Tiszteljük, becsüljük a leventéket. Az ifjak mutassák ki, hogy örömet belépnek a leventék közé és a jó Istent áldják, hogy levente intézmény hasznos tagjai lehetnek.

K. I

Za vero i domovino.

Vszi sze dobro szpomínamo escse z one csüdivite batrívnoszti i zsilavoszti, z-sterov sze je máli finszki národ v zíml 1939-40 szam bojúvao prótli szvojemí 180 milijónszkomi szöszedi.

Céli kulturni szvét je z velkim prijátelszkim csütényem szprevájao one bojne dogodke, steri szo glászili mócs národa, steri je z zavüpanyom v Bogá bráno szvojo vero i domovino pred vdérjanyem bolseviskoga neprijátela.

I kak zsmetno bremen sze je vleglo na vszej nász dúso zsalosztén sors oni pô milijónov finszki verebratov, ki szo rájsi zapúsztilli dom i imánye, kak da bi szí pod szovjetszkim jármom dáli vzéti národno i verszko szloboscino.

Te je finszki orszacszi predszednik drzsao góvor, z sterim je pôzvao szvoj národ na boj, z zacsétnimi recsámi nasega evangelicsanszkoga himnusza dokoncsao: Trdí grád je nas Bóg zmozsní!

I zaisztino nyim je trdí grád bio Goszpód seregóv. 180 milijónszki národ je nej bio zmozsen obládati stiri i pô milijónszkoga szöszedá. Velko vnozsino díkepuni bojní djány, sterim sze je csüdüvao vesz szvét i steri szo vszém ocšiveszno glászili mócs v Bógi sze vüpäjócsega národa, szo zapecsatili Finci z oním szlédnyim szvedósztvom szvoje lübézni do vere i domovine, gda sze je naimre 10% národa odpovedalo dómi i imányi, náj szí lehko obdrzsi národno i verszko szloboscino. Od drúgi národov szlabo podpérani je finszki národ bár zgübo velki falat szvoje lépe domovine, ali krepko podpérani od Bogá v szvojoj zsvilenyszkoj borbi, szí je obdrzsao szvojo nájdragso vrédnoszt: szloboscino.

Velko bremen je biló za máli národ oni pô milijónov gósztvov po presztánój bojní, ali krscsanszka lübézen do blíznega i národno csüténye jedinsztva je obládalo zsmetnócse i omogócsilo znásanye velkoga bremena.

Tak je máli finszki národ z onoga velkoga vardévanya escse bole pokrepleni i zedínyeni priso vó, náj z nóvimi mocsmi sztópi na pôl lepse priszesztnosztli.

I Goszpodin Bóg nyim je naszkori dopúsztvo sztópití na eto pôl. Falat za falatom oszvája finszki národ nazáj szvoje zgüblene krajine. Vzdásnye rávno tak díkepune ali doszta bole szrecsne bojne finszkoga národa ne szprevájamo szamo z doszta véksov radosztjöv, nego zse túdi z véksim zarazményem. Vej szo necsloveski voditelje szovjetszke Ruszije íszti sors oszódili nam vszém, kak finszkomi národí.

Zse szo prípráylene bilé nyihove divízije, ka bi prék Karpátov vdrle v naso domovino i prék nász preplavile vesz Balkán, náj bi nam vzelé vero, domovino, imánye i nász vpregle v nájsztrasnése robsztvo brezbozsnoga komunizma.

Zdrúseno z obládavnov nemskov vojszkov sze szkoron vszi národjn Europe vojszkújejo prótli bolsevizmí, náj bi nász obarvali „blájzsensztva szovjetszki nebész“.

Tűdi nasi vrli i batrivni honvėdje sze bojűje-jo zsedalecs v Rusziji, náj tűdi vogrszki náoed tál vzeme v etoj krizsárszkoj bojni prűti neprijáteli nasi nájdragsi telovni i dűhovni vrėdnoszti. I vitėzsko sze bojűjejo nasi honvėdje. Tò ne právimo szamo mi, nego cėlo zvűnsztvo vszıgdár z velkov pohváoov zamerka edno edno obládavno djánye nase vojszke.

Vszakso mláo zsvılėnye, stero tam v batrivnoj bojni vgászne, je eden-eden vitėzki áldov na oltári vere i domovine. Ali hvála bojdi Goszpodni, oni áldovi szo nej zűbsztonzski. Ár nam je v etoj bojni za szlobodo vere i domovine „trdi grád nas Bűg zmozsnı, rozsjė ino obramba“.

V veliki obládanyaj tė bojne nej dozsvıeti bozso poműcs, nej viditi szád nyegove poműcsi, bi zadenolo, szlėpo łđti mimo veliki djány bozsi.

Bozso rokű zaglėdnoti v szrecsnom tekájı tė bojne prűti nájbole zagrizsenomi protivniki vsze vere i pobozszoszti nász pomága vcsiti evangelicsanszki fınszki náoed, steri globoko prezsvıa zdaj blűzıno nebeszkoga Ocsė, zmozszno poműcs Goszpodnovo.

Náj nam szvedocsıjo od toga naszledűvájűcse recsi, vzėte z pred krátkim doblenoga pıszma od ednoga fınszkoga farara :

„Vűpamo sze, ka sze bojna naszkori dokoncsa. Náj bode Bűg z Vami, kak je z nami. V zádnyem csaszı je gvűsno z nasim náoedom bio. Nacsi zdaj ne bi bilı mi szloboden náoed. I vesz náoed je po zádnyoj zımi kak nűvoporođeni. Nıgdár prvle szmo nej bilı tak edni. Tű je edna bozsa csűda.“

Mater je zatàjo

(Z szlávszkoga)

Toplo je szıjalo szunce i sznėg sze je topio, z sztrėhe szo kuszte kaple kapale doli i leszketale szo vu szunca trákaj. Po villicaj szo lepű oblecseni varaski lűdjė hodılı.

Edna mati je preci rano, zaűtra prisla pred sűlo visje gimnázıje. Na velkom presztorıje vsze mirno bilű; velika őkna viszıke zıdıne szo sze blıscsale i vcsászı sze je csűo doli glász, kak je eden-eden profesor vu raztrėdi z osztrım i zvűncsim glászom razlagao predmete vucsenikom.

Od dalecs z vėszi, stera je od várasa stiri vűre hűda bila, je prisla szırűta mati. Nyėni skornatni moski csrėvlov szarė szo nyė do kűlin szėgale i celű blatne bilė; oblėka nyė je tűdi poskroplena bila, stera sze je po sűrkoj kmėt-szkoj, z zelėno rűznatoj szűknyı (janki) neprijėt-no vidilo. Vu dėsnoj rűki je drszála dezsdzsev-nico i veliko culo, prıneszla je v nyė szrakıce i nűvo obűtel za Jozseka szıná; v lėvoj je pa dr-

Lűbėzen

„Csi bi z cslovecsanszki i angelszki-ml jezıkmi gucsao, lűbėznoszti bi pa nė meo brnėcsi med, all cınkajűcse cim-bole“ (I. Kor. 13, 1.)

Dobre prijátelkinye szo szi bilė llonka, csi bogátoga grascsáka i Magdalejna, csi veskoga vucsıtela. Kak mála deklına je Magdalėna zse hodila gori v grád k szvojoj prijátelkinyı llonki. Obsűdűvala je lejde velke hizse pune drógoga butora, srebrno poszűdo i tűhınszke korıne, stere je nıti po imėni nej poznala. Rada je hodila v lėpom parki, glėdala prelėpe konye v stali i z zsametom preoblecsene kocszűje. Nyėni ocsa, vu cėloj vėszi postűvani skolnik, je nė rad glėdao tű velko prijátelstvo razvajene mále llonke z szvojev cserjűv, ár sze je bojao, ka lėpi grád i bogáto zsvılėnye zbudı v deklınszkoj dűsi poszelėnye po nedoszeglivom imányi. Ali Magdalėna je szkromna bila, tűha deklına, puna lűbėz-nı do szvoje prijátelkinye, stera je rada prihájala k skolnikovım, v málo snájzszno hizsıco, z veszėljom zs nyımi pojedla falat csarnoga krűha i szėdeno mlejko, stere dobrűte je domá nıgdár nė mogla doszėgnoti.

Mirno szo tá odısla lėta, deklını szta vkűp hodıle v sűlo, v ednoj klűpi szta szedele, vszáko jaboko szo szi tálale, vszáko tájnoszı szo szi zavűpale. Nájlepsı csasz je on bio, gda szo vkűper k verenávuki hodıle; sztári szejri dűhovnik je je

zsála velki rűbec v steroga kűklá vozlė je bio szranyeni tűdi pengű za Jozseka.

Szırűta mati je trűdna i lacszna bila, nė szi je kűpıla za zaűtrık malo krűha záo, naj pengű cėli osztáne. Nogė szo jo bolele i kasılála je; obráz nyė je tűdi szűhi bio, globoke jame szo bilė na lıci. Po pláci je gori-doli hodila i glėdala gori na őkna, stere szo sze tak blıscsıle, csi bi pozlacszene bilė.

V sűli je szcinkalo; dugo je cınkalo i natű je náształo sűmlėnye, ropászı zsrabolėnye. Na velike vráta sze je szıpávala vnozszına dijákov; nájprvle z nızsji, máli razrėdov — krıcsalı, hrabucsıli szo ino sze po pláci plűdılı; za nyımi vėksi dijáki — sztűpali szo bole reszno i viszıko. Prısao je tűdi Jozsko v serėgi veszėli tűvários.

Glėdao je mater — zelėno-rűznato, kmėt-szko szűknyo, viszıke, blatne skornatne csrėvle, rdėcso jopo, kapút, na glávi pıszani, nazájzvėzani rűbec, veliko culo i ponűcano, sztáro dezsdzsev-nico.

„Jeli szo nė tű tvoja mati?“ ga pıta tűvários.

priprávlao za konfirmácijo. Z szvetlimi ocsmi szo poszlúsale zgôdbe szvétoga pizma, globoko sze je vtišnola vszâka rejcs v nyihove csiszte, nepokvarjene dúse. Na dén konfirmácije szo szi z zajôkanimi ocsmi szégale v rôke i z prelejpi-mi recsmi Pavla k Korinthusancom poszlánom pizmi vu 13-tom tâli, oblúbile lúbézen i prijâ-telsztvo. Dale je sô csasz i szpémênilo sze je zsvilénye deklin. Ilonka je po goszpodszoj na-vádi prisla v varasko sôlo, Magdaleña sze je pa domá pri szvojoj materi navcsila vsze znánye da bode ednôk dobra zsenâ, vertinya i mati. Nyéni ocsa sze je pa trúdo, da jo navcsi vsze drúgo znánye, ka je csloveki vu zsvilejnyi po-trejbno. Nikdanye prijâtelkinye szo sze rejdkogda vidle, csi je grascâkova csi na pocsitnice domô, prisla, je pripelala cejli sereg váraski goszpodi-csin i nej je mejla vecs csasza obiszkatî Mag-dalejno.

Za Ilonkino málo szesztrino szo iszkali sztarijsje vzgojitelkinyo i Magdalejna sze je proszila za tó szlúzsbo, ár je zadoszta bila osznovlena, da szi zaszlúzsi szâma szvoj krúh. Ilonkini sztarijsje, ki szo jo dobro poznali i cenili nyéno lejpo mirno djánye, szo jo z rado-sztjov vzéli gori. Preszelila sze je v grád i cejli dén je hodila z málov Marijov, igrala sze z nyôv, vcsila jo i szkrbejla sze za nyô.

Julija mejszeca szo csakali Ilonko domô. Z velkim veszéljom szo pripravili sztarijsje szpre-jem, i túdi Magdalejni je trpetalo szrcé od ve-

szeljâ, ár je racsunala, ka sze sztáro prijâtelstvo na nôvo obúdi, da do pod ednov sztrejhov. Csakali szo jo vszi na velki sztubaj pred grá-dom. Pripelalo sze tri kocsije puno gôsztov. Nikaj deklin i túdi mládi goszpôdov Ilonka je doj szkocsiila z-kocsija. Lejpa je bila viditi, doszta lepsa kak nyéne prijâtelice, v szvilenoj oblejki, z vlaszâmi, kak csiszti zlât, ali ocsi szo trde bilé, brez szmilúvanya. Pozdrávila je szta-rise, obinôla málo szesztro, te sze je obrnôla v sztrán. Magdalejna je prisztôpila i nyej trepetâ-jôcsov rokôv ponúdira púsel korin. Ilonka sze je zaszmejâla: Oh! Skolnikova Magdalejna! Vi szte túdi tú! V szlúzsbi pri moji sztarisi. Lejpo! Vúpam, da sze dobro oponâsate.“ I obrnovsi sze k szvojjim prijâtelicam právi na glâsz: „Nigda szmo vkúper v sôlo hddile, i pri kon-firmáciji szmo sze navdúsiile za fabule. Kak nôre szmo bilé!“ I k Magdalejni právi: „Hvála za korine Magdalejna, nikam je neszte, nemâram za té pizsane kmécske korine.“

Szmejôcsa sze, kak lejpi metúlec, odpela szvoje goszté v grád. Magdalejna pa sztoji szâma na sztubaj, v rokâj drzsi zaszmejane korine i britko sze zajôcse. Nyéno puno lúbézni szrcé je Ilonka odúdira v grôj gizdoszti.

Ilonka je bila zse dúgi csasz domá, ali Magdalejne sze je ogibala, gde je mogla. Nigdâr szo vecs nej gucsale med szebom, edino po-zdrávlavsâ edna ovo.

Edno gojdnó je velko razburkanye bilô v

„Tó szo nê moja mati“ — odgovori Jozsko. Szram ga je bilô zavolo prószte, páverszkoga sztâna materé szvoje, za volo zeléno-rôzsnate szúknye, visziki szâr csrévlov, rdécsoga kapúta, ponoséne dezszdzsevnicé i velike cule. V toj ve-likoj culi szo bilé nyegove nôve sztrakice, stere je ponocsi mati sívala i kapale szo na nyé nyéne szkuzé.

Szkrio sze je med tûvárise i dale je sô.

Mati je pa sztâla ino ga glédala z szkrb-nimi ocsâmi, Sím je prehényao, li namali szo prihâjali dijâki vó z sôle; potom szo pá cinkali i grâtala je pá tihocsa.

Mati sze je zse pripravila, ka de sla na sziná sztanoványe i tam de ga csâkala. Kak je nisterni sztopâj sztôpila, szi je zmiszlila, kapa csi sze je szin znâbidti kaj v sôli zamúdo, — obrnôla sze je i csâkala ga je duzse tam.

Nogé szo jo zse bofele; naszcionila sze je k zidi i gori glédala na velike obloke, steri szo sze bliszketali od szunca; csâkala je do podné-va. Ob poldnévi szo pá cinkali v sôli i v tórmi

szo túdi zvoníli; od vsze sztrâni szo sze glâszili poldnényi pobozsni glâszí. Pâ je zasúmeló i z sôle szo sze pá szúnývave gôszte csupore. Mati je sztôpila blízse, celô blúzi k velkim vrátam iszkavsâ Jozseka. Nê ga je bilô. Vsze je pá oti-hillo; Zse szo szamo profeszorzje prihâjali, bra-dâti, reszni i poglejúvali szo jo.

Szmeznolo jo je v szrdci, presztrâhsila sze je i prislo ji je v pamet, kapa csi mogôcse do-mâ betezsen lezsi i csâka jo i zezáva mater. Pascsila sze je na sztanoványe, nogé szo nyé trepetale.

Jozska je domá bio; za sztolom je szedo i meo je pred szebom velko knigo. Kak je od-prla dveri, je taki gori sztano i hito nyé prôti.

„Gda szi pa prisao?“

„Ob edenâjszti“.

„Jeli szi me pa nê vido, ka szem te csâ-kala?“

„Nê szem vász vido mama!“ — je odgovoro.

Popoldnévi szta sla po várâsa lépi cêsztaj. Na dèsznom sztrâni szo sze vsze hizse ôszvetno

grádi, Ilonka je v noci tezske obetezsála, vrács, ki je zse rano priso v grád, jo je dao v edno dalécso lezsécso szobo djáti, dobila je nevaren zgrablivi beteg. Szlűzskinye szo jl nej stele dvoriti, ár szo sze bojale betega, diakonisz je pa mindri nej bilò dobíti. Magdalejna je sla k Ilonkinoj materi i z szkuznátnimi ocsámi jo je prozšila, naj nyej v szkrb dá betezsno csér.

„Moja prijátelica je bila nigda Ilonka i szrcá jo lűbim“ je právla.

Tak sze je preszelila k betezsnici i dvorila je dén i nôcs. Dűge kédne sze je Ilonka borila z szmrtjöv, nej je poznála nikoga, nej znála gda je dén, gda nôcs. Magdalejna sze je nej genola vkraj od nyéne posztelè.

Grátalo nyej je bögse, od dnéva do dnéva je mocsnejsa grátala, vzéla je vrásztvo z Magdalejnini ròk, liki nigdár níti rěcsi je nej gucsála. Ednòk v noci sze je Magdalejna presztraseno prebűdila. Csűjla je glászen jocs od Ilonkine posztelè. Goriszkcocsivi bezsi k betezsnici i jo nájde pri gorécsem poszvejti z Biblijov v rokáj. Prestèla je rávno ono Epístolo od lűbézni, stero je szvéti Pavel napiszo k Korinthusáncom. Betezsnica szl zakrije z rokámi ocsi i zacne gucsati: „Magdalejna, csi mores odpűszti mi? Tak grda, glzdáva i trdoga szrcá szem bila, pozábila szem na nájno prijátelstvo, na nájno przšégo, na nájno lűbézen. Ti szl me pa rejsila szmrti, száma szl sla v nevarnoszt, aldűvala szl mi

szvétile; szvetle kaple szo kapale z zšleböv i veszèlo szo tekle po kamenom tle. Jozsko je prijao mater, kak sze je domò napelala, k nyè sze je szliszno ino jo je drzsao za rokò. Szrcé ga je bolelo, rad bi sze szkrio i naglász jòkao. Szrécšavali szo sze zsnyma tűvárisje i tűdi tiszti, steri ga je pred pòldnom pitao, csi je tò nyegova mati? Jozseka je nè bilò vecs szram; rad bi na glász kricsao nyim: „Gléte, tò szo moja mati!“

Hodo je zráven kre materè, na nyegovej dűsi ga je pekao grèh, nogé szo nyemi obrűdile. Hodo je zráven materé, kak Judás zráven Krisztusa.

Z máterjov je sò do konca várasa, tam szta vzelá szlobòd eden od drűgoga. Jozsko je namèno dolí pokleknoti i szkriti glavò v nyéno krilo: „Mati, zatájó szem vászl!“ Ali nè je poklekno. Gda je mati zse dalecs bila, je szkricsao za nyöv: „Mama!“

Tvoje zdrávje i Tvoje nôcsi. Odpűszti mi Magdalejna!“

Magdalejna sze szrečno zasmejè i obiné betezsno prijátelico:

Vsze Ti je odpűscseno Ilonka, szamo nigdár ne pozábi oni szvéti rěcsi: Zdaj pa osztáne vera, vűpanye, lűbézen, eta tròja; nájvéksa je pa totej lűbézen.“ (I; Kor. 13, 13.)

Kováts Frida.

Miszli od molítvi.

Mòcs molítvi je zse doszta vecs vcsnila, liki pa lűdjé miszljjo.

*

Te szmo nájmocsnèsi gda Bogá molimo.

*

Molítev je dűse zdűhávanye, ki nemoll, nyega dűsa; sze prvo, ali szledi zaszi, zadavi, rávno tak, liki gda neprjítel nikákomi sinyek sztiszne i zadavi ga.

*

Tiszti cslovek, ki vecsér tiho vòro drzsi i moll, je przspodoben k tisztoimi hajòvnomi kapitáni, ki je na právo meszto posztavo sztrázse. Ár tak mirovno lehko pocsiva i szpi.

*

Molítev naj bode vszákoga csloveka gojdne klűcs i vecséra lakat.

*

Nè Bògi, nego nam szamomi szebi je potrebna molítev.

Mati sze je obrnòla.

„Z Bògom, mama!“ je szkricsao i tak szta sze lòcsila. Ouzdalécš je escse vido, kak je mati pocsaszoma sla po blatnoj ceszti, tèlo nyè je bilò szkłűzseno, tak da bi noszila na plècsaj kákse zmetno bremen.

Jozsko je domò sò i szedo szl je v kòti na veliko culo, stero nyemi je mati przneszla, z rokámi szl je zakrio obráz i britko sze je jòkao. Velki grèh je lezsao na nyegovej dűsi. Zagvűsno ga je dugo tezsio té grèh i dugo lét ga je nè pozábo.

Vnòge zsalosztne pèlde nam kázsejo, kaj rávno z szromaskoga roda, po sztarisov tezszi, britki trűdaj v goszpodzski sztan pridòcsi szinòvje, sze szramotijo za volo szvoji prepròszti sztarisov, geto je tò rávno dika, szpoznati i prestimati sztarise, ki szo je v prednyèsi sztan szpravili. Na pèlde nam naj kázse Jòzsefa zahválnoszt, k szvojemi pròsztoimi ocsi, ki gda je z robsztva sztána vu Egiptomi za Faraò králom za toga

Ràzlocsnì màli glászi

Gyenesdiàs. Evangelicsánszko dűhovniko drűstvo je tűdi letosz obdrzsalo szvojo navádno lűtno evangelizácijo v Gyenesdiási pri Balatoni od 25. do 29-ga aug. Racsun navzòcsi sze je okòli 90 gibo. Tűdi z nase krajine je tao vzelo pár dűhovnikov na toj evangelizáciji. Predávanya szo drzsali D. Kapi Béla pűspek.

Amerika. V Szévernoj Ameriki je jezero protestánuski dűhovnikov tákso izjávò podpisalo, v steròj osztro protestirajo pròti tomì, da bi zdrűzsene széverne drzsàve v bojno sztòpile i vszàkoga drzsavlàna na tò opominajo, naj z szvojov mocsjov vszi za mér délajo. — V New Yorki szo velko szpòmenszko rasztávò òdprli na szpòmenek velkoga vogrszko drzsàvnika Kossuth Lajosa.

Budapest. Evangelicsánszka gmajna v Budapesti szi je tri nòve dűhovnike odebràla, tò szo dr. Kaken András, Rimár Jenò i Scholz Lászlò. Vsze tri dűhovnike szo szept. 7-ga szpelali v nyihovo szlűzsbo med velkov òszvetnosztjov v Deák téri cèrkvi D. Raffay Sándor pűspek.

prvoga csesznika pozdignyen, sze je nê zviszo, gda je nyegov ocsa Jákob vu velikoj sztarosztì k nyemi prisao, ga je nájprve k szvojemi velicsanszkomi goszpòdi, Faraòì pelao i notri pokàzao erkòcs: „Tò szo moj ocsal“

Poznao szem pűspeka, koga ocsa je pròszti csrevlár bio, ali szinà je vòdao vsziti, ki je po vrèmeni na pűspekije cseszt pozdignyen, szvoje-ga sztároga ocsò je k szebi vzéo i vszìgdár, gda szo velka goszpoda pri nyem sze gosztìli, ocsò je na nájprednyèse meszto poszàdo i gòsztom notri pokàzao: „Tò szo moj ocsal“

Poznao szem tűdi tàksega, ki sze je za dűhovnika nàvcso vò i gda je zse paròkhio dòbo, sze je z ocsom i szvojimi bratmi vikati i „goszpon dűhovnik“ dao titulàlìvati, nad kém sze je vszàki zburkao. Nê je bio tűdi dugoga zsitka.

Otrocl, vszìgdár vam pred ocsmi naj bode strta zapòved: postìj ocsò i mater tvojo, da ti dobro bode i dűgo zslvès.“

F. J.

Opominamo i proszimo one pozitivane cszitele, ki szo z naprèplacsilom zaosztányeni, naj tò kak nájhitrè poravnati dobri bodejo. Stamparija nema vòle na porgo delati. — Reditelsztvo.

Ruszija. V zse gorioszlobodjeni ruszoszki krajina szoldacski dűhovnicke jezero i jezero táksi lűdi okrsztsávajo, ki szo escse nê bili krsztseni. Tűdi sze opàzi, da je doszta sztarisov naszkrivoma dàlo okrszttiti szvojo deco, csi gli je tò bolseviska oblászt nájbole szìgurno prepovèdala.

Norvègija. V pokoj szta sztòpila Maroni i Stròren pűspeka, Maroni je 68, Stròren pa 70 lèt sztar. Po nòvom norvèskom zákoni vszàki dűhovnik, ki 64 lèt dopuni, more v pènzijo sztòpiti. — Norvèsko biblijszko drűstvo zdaj szveti szvoje-ga ob-sztoja 125 lètnico.

Turobni glászi. Z fare Tòtkeresztur szo preminoli v zàdnyi kèdnaj: aug. 8. Andrejcs Teréz Kòlesvòlgy, szt. 61 l.; aug. 10. Kutos András Nagytòtlak, szt. 63 l.; aug. 15. Kerècz Mária Ottòháza, szt. 20 l.; aug. 21. Kerècz Viktor Ottòháza, szt. 10 dni. — Z fare Domankosfa: Pojbcis Mihály Csekefa, szt. 16. l. — Naj v bozsem mèri pocsvajò.

Dogodki zàdnyoga mészeca. Bojna proti bolsevikom tecsè naprej po plàni, kak to porocsajò z nemske vrhovne komande. Nemska szoldacsija, szkűpno z nasimi vrìlimi honvèdi, je vszìgdár blizse k Moszkvi. Finci szo oszlòbodili vàras Viipuri i na tom dèli bojicsca telko napredùvali, da szo sze zdrűzsili z nemskov armàdov. Z tèm sze je poszrecsilo popunoma zaokròsziti vàras Petrográd, steroga zdaj od vsze sztràni napádajo. V Petrográdi je zaokròszeno vise 5 milijonov lűdi. Rávno tak je obkròszeno tűdi vászno ruszko prisztaniscse Odesa. V zàdnyem tjèdni je bio na bojicsci szam Hitler, gdé ga je obiszkao tűdi Mussolini.